

5η Οκτωβρίου 2011: Παγκόσμια Ημέρα των Εκπαιδευτικών

Διακήρυξη της ΟΛΜΕ

Η Παγκόσμια Ημέρα Εκπαιδευτικών βρίσκει εφέτος τη χώρα μας, όπως και τη διεθνή κοινότητα, στη δίνη μιας οικονομικής κρίσης πρωτοφανούς για τα μεταπολεμικά δεδομένα, που επηρεάζει καθοριστικά και την εκπαίδευση.

Οι εκπαιδευτικοί, μαζί με όλους τους εργαζομένους, καλούνται να υποστούν τις δραματικές συνέπειες της κρίσης που άλλοι δημιούργησαν. Να αποδεχθούν για μια ακόμη φορά τη σοβαρή μείωση των αποδοχών, την υποβάθμιση της ζωής τους, τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις, το φάσμα της απόλυσης με τη λεγόμενη εργασιακή εφεδρεία.

Η τραγική κατάσταση που αντιμετωπίζει η εκπαίδευση έγινε ήδη αισθητή με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, ως αποτέλεσμα της ακολουθούμενης εκπαιδευτικής πολιτικής των Μνημονίων και του Μεσοπρόθεσμου.

Ήδη έχουν φανεί ανάγλυφα οι επιπτώσεις των περικοπών. Τα μαθήματα ξεκίνησαν χωρίς σχολικά βιβλία, ενώ μέχρι τα Χριστούγεννα είναι αμφίβολο αν θα έχει ολοκληρωθεί η αποστολή τους στα σχολεία. Οι «λύσεις» που προτείνει το Υπουργείο Παιδείας (ανάρτηση βιβλίων στο διαδίκτυο, διανομή DVD και φωτοτυπίες) είναι από κάθε άποψη απαράδεκτες όσο και ανεφάρμοστες.

Μειώθηκαν, επίσης, δραστικά οι προσλήψεις εκπαιδευτικών. Τα κενά που δημιουργήθηκαν το Υπουργείο Παιδείας προσπαθεί να τα αντιμετωπίσει αποψιλώνοντας το σχολείο από βασικές εκπαιδευτικές λειτουργίες. Κατάργησε, έτσι, την Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη, την Ενισχυτική Διδασκαλία και τα αθλητικά σχολεία. Υποβάθμισε τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών. Καταργεί τη διδασκαλία των καλλιτεχνικών στο λύκειο, την πολιτική αγωγή, την πληροφορική και άλλα μαθήματα που είναι απαραίτητα για τη συνολική μορφωτική συγκρότηση των νέων. Υποβαθμίζει τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, κλείνει 22 κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, αναστέλλει τη λειτουργία των Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων, αποδομεί τις υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού. Μετά την κατάργηση 1.000 σχολείων την περσινή χρονιά σχεδιάζει ήδη την κατάργηση και άλλων. Προωθεί τη δημιουργία πολυπληθών τμημάτων των 28-30 μαθητών.

Κάτω από τον οδοστρωτήρα του Μεσοπρόθεσμου, οι περικοπές του προϋπολογισμού για την παιδεία αναμένεται να συνεχιστούν μέχρι το 2015. Η ελληνική κοινωνία καλείται να υποστεί τις δραματικές συνέπειες μιας πρωτόγνωρης μείωσης των δημόσιων δαπανών για την παιδεία, που θα φτάσουν το 2015 μόλις στο 2,23 % επί του ΑΕΠ με όλες τις δραματικές επιπτώσεις αυτής της εξέλιξης για το δημόσιο σχολείο.

Είναι πλέον φανερό πως, αν δεν ανατραπεί άμεσα αυτή η πολιτική, που ασκεί η κυβέρνηση με τις εντολές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΔΝΤ, οι επιπτώσεις θα είναι, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, καταστροφικές. Προς την κατεύθυνση αυτή θα συγκεντρώσουμε όλες μας τις δυνάμεις.

Απαιτούμε να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε ακόμα και σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες να διασφαλίζεται η επαρκής εκπαίδευση όλων των παιδιών χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Για κάθε παιδί που συναντά δυσκολίες στη μάθηση πρέπει η δημόσια εκπαίδευση, ανεξάρτητα από την οικονομική συγκυρία, να εξασφαλίζει τις κατάλληλες υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε ένα περιβάλλον ισονομίας και αξιοπρέπειας. Η οικονομική κρίση δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να αποτελεί την αιτία ή τη δικαιολογία για την υποβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και την ενίσχυση των μορφωτικών ανισοτήτων στα σχολεία και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Επισημαίνουμε προς κάθε κατεύθυνση ότι οι ποικίλες μορφές εργασιακής ανασφάλειας και αβεβαιότητας έχουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο εκπαιδευτικό προσωπικό, καθώς υπονομεύουν βασικά δικαιώματα και κατακτήσεις του κόσμου της

εργασίας. Ταυτόχρονα, επηρεάζουν καθοριστικά την ποιότητα του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου. Η μονιμότητα της εργασιακής σχέσης, ο πλήρης σεβασμός των εργασιακών δικαιωμάτων για κάθε εκπαιδευτικό και οι επαρκείς αποδοχές είναι από τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας στην εκπαίδευση.

Είναι αναγκαίο, ακόμη, να εξασφαλιστούν από την Πολιτεία οι προϋποθέσεις ώστε οι εκπαιδευτικοί να προετοιμάζονται σωστά για το έργο τους, να εργάζονται σε κατάλληλες συνθήκες, να διασφαλίζεται η παιδαγωγική αυτονομία στην άσκηση του έργου τους και να διαδραματίζουν βασικό ρόλο στη λήψη των αποφάσεων για τα ζητήματα που τους αφορούν. Γι' αυτό και πρέπει να δοθεί ακόμη μεγαλύτερη σημασία στην αρχική εκπαίδευση και τη συνεχή επιμόρφωση, τη μετεκπαίδευση και την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών.

Στις μέρες μας η δημόσια εκπαίδευση δέχεται έντονες πιέσεις από ισχυρά συμφέροντα με στόχο τη στροφή της προς την ιδιωτική εκπαίδευση και την υποταγή της στις κερδοσκοπικές διαθέσεις των μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων. Αντί να είναι σχολείο της γνώσης μετατρέπεται σε σχολείο της κατάρτισης και των δεξιοτήτων, προετοιμάζοντας τους μαθητές για το Πανεπιστήμιο της κατάρτισης. Πρόκειται για μια άκρως ανησυχητική και επικίνδυνη προοπτική. Είμαστε αντίθετοι με τη χρησιμοποίηση της αξιολόγησης και της αποκέντρωσης για την υποταγή της εκπαίδευσης στις επιταγές της αγοράς και των επιχειρήσεων. Αυτό που έχει άμεση ανάγκη σήμερα η εκπαίδευση είναι η γενναία στήριξη και η ουσιαστική αναβάθμισή της από την Πολιτεία, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του λαού και στις μορφωτικές αναζητήσεις των νέων.

Ως εκπαιδευτικό κίνημα επιμένουμε με αισιοδοξία και αποφασιστικότητα να διεκδικούμε ένα σχολείο που θα συμβάλλει στη χειραφέτηση των υλικών και πνευματικών παραγωγικών δυνάμεων της ανθρωπότητας από τα δεσμά της εκμετάλλευσης και της χειραγώγησης. Ένα σχολείο δημόσιο και δωρεάν, που θα χωράει όλα τα παιδιά και όλη τη γνώση.

Εκπαίδευση και ισότητα των φύλων

Εφέτος, η Παγκόσμια Ομοσπονδία Εκπαιδευτικών (Education International) δίνει ιδιαίτερη σημασία στην ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση και μέσω της εκπαίδευσης. Πολλά επιτεύγματα σε αυτό τον τομέα καταγράφηκαν την τελευταία 25ετία, αλλά είναι πολύ περισσότερα αυτά που πρέπει να γίνουν. Σε πολλές χώρες, για παράδειγμα, η αναλογία κοριτσιών-αγοριών στην εγγραφή στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση παραμένει επικίνδυνα σε βάρος των κοριτσιών, ενώ αντίστοιχα οι επιδόσεις των αγοριών στα μαθήματα του σχολείου είναι φαινόμενο που αυξάνεται ανησυχητικά σε πολλές, κυρίως προηγμένες χώρες.

Ιδιαίτερη σημασία για την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση έχει και η ισότητα ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες εκπαιδευτικούς. Η συμβολή των εκπαιδευτικών και της εκπαίδευσης είναι ιδιαίτερα σημαντική για την υπέρβαση των στερεοτύπων του φύλου στη νέα γενιά. Όπως σημειώνει η Διεθνής Ομοσπονδία Εκπαιδευτικών, για να είναι οι εκπαιδευτικοί θετικά πρότυπα για τους μαθητές και τις μαθήτριες στα θέματα του φύλου, πρέπει να αντιμετωπιστούν ταυτόχρονα οι ανισότητες εντός των πλαισίων του εκπαιδευτικού επαγγέλματος. Χρειάζεται να ενισχυθούν οι δυνατότητες των γυναικών να συμμετέχουν σε θέσεις κομβικής σημασίας στην εκπαίδευση και στα κέντρα όπου λαμβάνονται οι αποφάσεις.